

С. М. Сальніков,

слухач магістратури кафедри управління охороною здоров'я та публічного адміністрування,
Національний університет охорони здоров'я України імені П. А. Шупика

ORCID ID: 0000-0002-0232-6974

З. В. Гбур,

д. держ. упр., професор, професор кафедри управління охороною здоров'я та публічного
адміністрування, Національний університет охорони здоров'я України імені П. А. Шупика

ORCID ID: 0000-0003-4536-2438

DOI: 10.32702/2306-6814.2021.15.86

ПУБЛІЧНЕ АДМІНІСТРУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ДЕРЖАВИ

S. Salnikov,

Master's student of the Department of Healthcare Management and Public Administration,
Shupyk National Healthcare University of Ukraine, Kyiv, Ukraine

Z. Hbur,

Doctor of Sciences in Public Administration, Professor of the Department of Healthcare Management
and Public Administration, Shupyk National Healthcare University of Ukraine, Kyiv, Ukraine

PUBLIC ADMINISTRATION OF STATE FINANCIAL RESOURCES

Досліджено теоретичні підходи до визначення сутності й ознак публічного адміністрування, його співвідношення з державним та публічним управлінням.

На підставі проведеного аналізу наукових праць у галузі публічного управління, адміністративного та фінансового права запропоновано визначення публічного адміністрування фінансових ресурсів як врегульованої фінансово-правовими нормами та детермінованої публічними інтересами управлінської діяльності суб'єктів владних повноважень щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів держави та місцевих громад.

Виокремлено елементи системи публічного адміністрування, до якої належать суб'єкти, тобто органи державної влади та органи місцевого самоврядування (суб'єкти владних повноважень); об'єкти, тобто відносини, що перебувають під владним впливом суб'єктів публічного адміністрування; діяльність суб'єктів публічного адміністрування.

Охарактеризовано особливості публічного адміністрування фінансових ресурсів держави. Такими особливостями визнано владний характер повноважень суб'єктів публічного адміністрування; виникнення та розвиток відносин публічного адміністрування у сфері фінансової діяльності як однієї з форм здійснення належних функцій держави; систематична діяльність суб'єктів владних повноважень, врегульована фінансовим законодавством; забезпечення задоволення публічних інтересів щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів держави та місцевих громад.

Запропоновано поділ публічного адміністрування на види залежно від його об'єкту на публічне адміністрування: бюджетних коштів; податків і зборів; кредитних ресурсів; коштів державних цільових фондів та ін.

З'ясовано, що критерієм ефективності публічного адміністрування фінансових ресурсів держави є рівень задоволення публічних інтересів, що полягає у забезпеченні формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави та слугує виконанню завдань і функцій держави щодо задоволення загальносуспільних потреб, про що свідчать показники економічного і соціального розвитку України.

Theoretical approaches to defining the essence and features of public administration, its relationship with public and public administration are studied.

Based on the analysis of scientific papers in the field of public administration, administrative and financial law, it is proposed to define public administration of financial resources as regulated by financial and legal norms and determined by public interests management activities of subjects of power on the formation, distribution and use of financial resources.

Elements of the system of public administration to which the subjects belong, ie bodies of state power and bodies of local self-government (subjects of power) are singled out; objects, ie relations that are under the influence of the subjects of public administration; activities of public administration entities.

Features of public administration of financial resources of the state are characterized. Such features are recognized as the authoritative nature of the powers of the subjects of public administration; the emergence and development of relations of public administration in the field of financial activities as one of the forms of proper functions of the state; systematic activity of subjects of power, regulated by financial legislation; ensuring the satisfaction of public interests in the formation, distribution and use of financial resources of the state and local communities.

The division of public administration into types depending on its object into public administration is proposed: budget funds; taxes and fees; credit resources; funds of state trust funds, etc.

It was found that the criterion for the effectiveness of public administration of state financial resources is the level of public interest, which is to ensure the formation, distribution and use of state financial resources and serves the tasks and functions of the state to meet public needs, as evidenced by economic and social development of Ukraine.

Ключові слова: публічне адміністрування, державне управління, суб'єкти владних повноважень, публічний інтерес, фінансові ресурси держави, публічні кошти.

Key words: public administration, public administration, subjects of power, public interest, financial resources of the state, public funds.

ПОСТАНОВКА ПРОБЛЕМИ

Соціальні та економічні зміни в сучасній Україні, що обумовлені глобальною фінансовою кризою, вимагають поліпшення організації діяльності органів державного влади, здійснення ефективного публічного управління в усіх сферах життєдіяльності. Від ефективності управління у сфері публічних фінансів залежить побудова стабільної фінансової системи держави, її спроможність подолати кризові явища, в т.ч. спричинені пандемією. Вирішення цих актуальних завдань на сучасному етапі розвитку потребує ґрунтовного дослідження питань публічного адміністрування фінансових ресурсів держави, аналізу наукових підходів до сутності публічного адміністрування, визначення його принципів та критеріїв ефективності.

АНАЛІЗ ОСТАННІХ ДОСЛІДЖЕНЬ І ПУБЛІКАЦІЙ

Реалії сьогодення поступово позначаються на становленні та розвитку понятійно-категоріального апарату управлінської науки. В науці державного управління термін "публічне адміністрування" з'явився порівняно нещодавно, у зв'язку з чим, залишаються не вирішеними питання співвідношення понять "публічне адміністрування", "державне управління" та "публічне управління".

Дослідженню питань формування публічного адміністрування фінансових ресурсів держави присвятили свої наукові праці відомі вчені різних галузей науки, в т.ч. галузі державного управління, фінансового та адміністративного права: А. Авер'янов, Ю. Битяк, О. Василік, Л. Воронова, В. Загорський, М. Лахижа, О. Музика-Стефанчук, Н. Нижник, А. Нечай, О. Оболенський, П. Пацурківський та інші.

МЕТА СТАТТІ

Метою статті є аналіз та узагальнення наукових підходів до сутності публічного адміністрування фінансових ресурсів держави, що дозволить сформулювати принципи та критерії його ефективності з урахуванням особливостей сучасного етапу розвитку соціально-економічних відносин в Україні.

ВИКЛАД ОСНОВНОГО МАТЕРІАЛУ ДОСЛІДЖЕННЯ

Цілісне уявлення про сутність публічного адміністрування неможливе без аналізу його складових понять. Поняття "публічний" походить від латинського слова "publica" — суспільство, народ, люди і означає відкритий, гласний, суспільний [1, с. 643]. Великий тлумачний словник сучасної української мови визначає термін "публічний" як такий, що "відбувається в присутності публі-

ки, людей; прилюдний; призначений для широкого відвідування, користування; громадський" [2, с. 1187]. Термін "публічний" вживається у законодавстві про державну службу. Так, відповідно до ст. 1 Закону України "Про державну службу" № 889-VIII від 10.12.2015 р. [3] державна служба є публічною діяльністю із практичного виконання завдань і функцій держави.

Під публічністю, як справедливо зауважує М. Лахижа, слід розуміти таку властивість адміністрування, як відкритість громадськості, зв'язок з певною територіальною спільнотою людей, орієнтація на суспільні інтереси [4, с. 141]. Публічний інтерес, на думку О. Музики-Стефанчук, — "це явище об'єктивно існуюче, яке не залежить від волі органів публічної влади й ухвалених ними загальнообов'язкових нормативно-правових актів та встановлює зв'язок цих органів з фізичними та юридичними особами" [5, с. 340]. Публічний інтерес включає державний інтерес, носієм якого є держава в особі системи відповідних державних органів, та публічний територіальний інтерес, носієм якого є органи місцевого самоврядування [6, с. 61].

У сучасній літературі поширеною є думка про те, що поняття "публічне управління" є ширшим за поняття "державне управління" та включає останнє. Таке співвідношення є цілком обґрунтованим та обумовлене тим, що державне управління здійснюється органами державної влади, і не охоплює діяльність органів місцевого самоврядування (муніципальне управління). Отже, публічне управління детерміноване публічними інтересами, які полягають у задоволенні потреб публічних суб'єктів — органів державної влади та органів місцевого самоврядування (суб'єктів владних повноважень).

Термін "адміністрування" походить від латинського слова "administro" — керувати і означає управління, завідування [1, с. 48]. Цей термін запозичений із зарубіжних країн і визначається як контроль або управління чимось; група людей, які організовують або контролюють щось; уряд країни [7].

Науковці по-різному підходять до проблеми співвідношення понять "управління" та "адміністрування". Одні вчені їх отождествлюють, інші ж, навпаки, співвідносять як ціле та часткове. Причому адміністрування визначають або як форму управління, або як його вид.

Адміністрування є управлінською діяльністю, урегульованою нормами права, що ґрунтується на владних повноваженнях та виражається в правових та неправових актах суб'єктів (постановах, наказах, розпорядженнях тощо).

Поняття "адміністрування" визначається податковим законодавством України як сукупність рішень та процедур контролюючих органів і дій їх посадових осіб (пп. 14.1.1-1 п. 14.1 ст. 14 Податкового кодексу України). Крім того, розділ II Податкового кодексу України присвячено порядку адміністрування податків та зборів [8].

Під публічним адмініструванням в "Енциклопедичному словнику з державного управління" розуміється теорія та практика державного управління, яка охоплює реалізацію адміністративних процедур шляхом публічної діяльності [9, с. 605]. Публічне адміністрування визначається також як різновид управлінської діяльності інституцій публічної влади, завдяки якій держава та гро-

мадянське суспільство забезпечують самокерованість (самоврядність) усієї суспільної системи та її розвиток у певному, визначеному напрямку [10, с. 489].

Переважна більшість вітчизняних науковців визначають публічне адміністрування як регламентовану законами й іншими нормативно-правовими актами діяльність суб'єктів публічного адміністрування, що спрямована на здійснення законів та інших нормативно-правових актів шляхом прийняття адміністративних рішень і надання адміністративних послуг [11, с. 8].

Аналізуючи зміст даного визначення необхідно докладніше спинитись на окремих його аспектах. Перший стосується змісту публічного адміністрування, який полягає у здійсненні систематичної діяльності суб'єктами владних повноважень. Другий аспект пов'язаний з визначенням напрямком розвитку відносин, у сфері яких здійснюється публічне адміністрування. Причому такий напрям визначається самими суб'єктами владних повноважень. Третій аспект передбачає забезпечення реалізації публічних інтересів як результату публічного адміністрування. Самі публічні інтереси передбачені нормативно-правовими актами суб'єктів владних повноважень.

Публічне адміністрування має відповідну систему, зміст якої, на нашу думку, охоплює такі складові елементи:

- суб'єкти публічного адміністрування, тобто органи державної влади та органи місцевого самоврядування (суб'єкти владних повноважень);

- об'єкти публічного адміністрування, тобто відносини, що перебувають під владним впливом суб'єктів публічного адміністрування;

- діяльність суб'єктів публічного адміністрування, врегульована нормами права та детермінована публічними інтересами, через яку реалізуються владні повноваження суб'єктів щодо об'єктів публічного адміністрування.

У науковій літературі публічне адміністрування розглядають у широкому та вузькому значеннях. У вузькому значенні публічне адміністрування пов'язується із виконавчою гілкою влади і розглядається як діяльність уряду. У широкому значенні під публічним адмініструванням розуміють всю систему органів державної влади. В залежності від такого трактування, суб'єктами публічного адміністрування у вузькому розумінні є органи державної виконавчої влади, в широкому — органи законодавчої, виконавчої та судової влади виходячи з принципу поділу влади відповідно до положень [12].

Об'єктом публічного адміністрування у даному дослідженні є фінансові ресурси держави, за допомогою яких держава виконує свої завдання та функції. Аналіз наукових джерел у галузі фінансового права дає підстави стверджувати про відсутність єдиного розуміння сутності та складу фінансових ресурсів. Цілком слушною є позиція Л. Воронової, яка визначає фінанси перш за все як економічну категорію, що відбиває сукупність відносин, пов'язаних зі створенням, розподілом та використанням ресурсів у грошовій формі для потреб держави, виробництва й соціального захисту населення [13, с. 15—17].

На переконання О. Василик, не всі грошові ресурси є фінансовими. Поняття "грошові ресурси" є значно

ширшим, але фінансові ресурси виступають завжди у грошовій формі. Грошові ресурси стають фінансовими тоді, коли концентруються у відповідні фонди, для яких встановлено порядок створення й використання [14, с. 84]. На здійсненні фінансової діяльності держави в інтересах суспільства наголошує П. Пацурківський, зазначаючи, що держава організовує надходження грошових коштів в різноманітні державні грошові фонди, розподіляє і використовує їх на соціально-економічні програми та інші суспільне необхідні потреби. В результаті фінансової діяльності держава набуває права власності на фінансові ресурси та втрачає його, спрямовуючи ці ресурси на задоволення загальносуспільних потреб [15, с. 166].

Фінансове законодавство не містить визначення поняття фінансових ресурсів, натомість оперує іншими поняттями, такими як "публічні кошти" [16], "бюджетні кошти" [17], що в свою чергу ускладнює процес управління формуванням, розподілом та використанням фінансових ресурсів держави. Відповідно до ст. 1 Закону України "Про відкритість використання публічних коштів" від 11.02.2015 р. № 183-VIII [16] до публічних коштів відносяться кошти державного та місцевих бюджетів, кошти Національного банку України та державних банків, Пенсійного фонду України, фондів загальнообов'язкового державного соціального страхування, державних цільових фондів, кредитні ресурси, надані під державні та місцеві гарантії, а також кошти суб'єктів господарювання державної і комунальної власності, отримані ними від їхньої господарської діяльності. Виключення становлять таємні видатки державного бюджету, які передбачені на діяльність органів державної влади, в інтересах національної безпеки і не підлягають деталізації у Законі України "Про Державний бюджет України". Отже, під публічними коштами законодавець розуміє не лише кошти держави, але й кошти місцевих громад, акумульовані до місцевих бюджетів та кошти, отримані суб'єктами господарювання комунальної власності від господарської діяльності.

У Бюджетному кодексі України (далі — БКУ) поняття фінансових ресурсів ототожнюється з поняттям бюджетних коштів. Так, у ст. 1 БКУ бюджет визначається як план формування та використання фінансових ресурсів для забезпечення завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади, органами влади Автономної Республіки Крим, органами місцевого самоврядування протягом бюджетного періоду. Бюджетними ж коштами є належні відповідно до законодавства надходження бюджету та витрати бюджету (ст. 2 БКУ) [17].

Заслугує на підтримку думка А. Нечай щодо поділу публічних фондів на державні фонди коштів та фонди коштів, що належать органам місцевого самоврядування [18, с. 62]. Але в цьому випадку уявляється, більш точним буде визначити частиною публічних коштів саме фонди коштів місцевих громад, від імені яких органи місцевого самоврядування здійснюють розпорядження цими коштами.

Публічні фінанси у науковій літературі визначаються як економічні відносини, що пов'язані з формуванням, розподілом та використанням грошових фондів для виконання функцій та завдань держави, окремих її адмі-

ністративно-територіальних одиниць, а також підприємств та організацій, необхідних для забезпечення розширеного відтворення та соціальних потреб, у процесі яких відбувається розподіл та перерозподіл сукупного суспільного продукту та контроль за задоволенням суспільних потреб [19, с. 2]. Отже, публічні фінансові ресурси слід розглядати як сукупність державних та місцевих фінансових ресурсів, тобто ресурсів держави та місцевих громад.

Виходячи з наведених міркувань, під публічним адмініструванням фінансових ресурсів слід розуміти врегульовану фінансово-правовими нормами та детерміновану публічними інтересами управлінську діяльність суб'єктів владних повноважень щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів держави та місцевих громад.

Як самостійний вид управлінської діяльності публічне адміністрування фінансових ресурсів має свої особливості:

- владний характер повноважень суб'єктів публічного адміністрування;
- сферою виникнення та розвитку відносин публічного адміністрування є фінансова діяльність як одна з форм здійснення належних функцій держави;
- систематична діяльність суб'єктів владних повноважень врегульована фінансовим законодавством;
- об'єктом публічного адміністрування є фінансові ресурси держави;
- публічне адміністрування забезпечує задоволення публічних інтересів щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів держави та місцевих громад.

Зауважимо, що публічне адміністрування фінансових ресурсів держави охоплює управлінську діяльність суб'єктів владних повноважень у сфері формування, розподілу та використання державних коштів. Аналіз формування, розподілу та використання коштів територіальних громад, які є частиною публічних коштів, слід здійснювати в контексті адміністрування публічних фінансових ресурсів.

На нашу думку, залежно від об'єкту адміністрування можна виокремити публічне адміністрування бюджетних коштів; податків і зборів; кредитних ресурсів; коштів державних цільових фондів та ін. Зокрема, процес адміністрування бюджетних коштів регламентується бюджетним законодавством і здійснюється на стадіях бюджетного процесу: складання проєкту бюджету, розгляд проєкту бюджету, затвердження бюджету, виконання бюджету та складання, розгляд і затвердження звіту про виконання бюджету. Суб'єктами публічного адміністрування бюджетних коштів є Верховна Рада України, Президент України, Кабінет Міністрів України, Рахункова палата, Міністерство фінансів України, Державна казначейська служба України, Державна аудиторська служба України. Повноваження суб'єктів владних повноважень, регулюються бюджетним законодавством. Публічне адміністрування бюджетних коштів забезпечує формування, розподілу, використання бюджетних коштів для виконання завдань і функцій, які здійснюються відповідно органами державної влади та органами місцевого самоврядування.

Публічне адміністрування податків і зборів регулюється податковим законодавством України і передбачає облік платників податків та об'єктів оподаткування, забезпечення обслуговування платників податків, організацію та контроль за сплатою податків та зборів. Суб'єктом публічного адміністрування податків і зборів є Державна податкова служба України, повноваження якої визначено Податковим кодексом України. Публічне адміністрування податків і зборів забезпечує задоволення публічних інтересів держави щодо формування бюджетів усіх рівнів. Публічний інтерес у податковій сфері, як справедливо зауважує І. Пасічна, це забезпечений правом майновий інтерес держави у надходженні податків і зборів до публічних фондів грошових коштів [20, с. 21].

Суб'єкти владних повноважень реалізують законодавчі принципи формування, розподілу та використання фінансових ресурсів держави. Бюджетним кодексом України визначено принципи бюджетної системи України, серед яких, на нашу думку, можна виділити принципи ефективної діяльності органів публічного адміністрування, зокрема принцип збалансованості, принцип обґрунтованості, принцип ефективності та результативності, принцип публічності та прозорості, принцип справедливості і неупередженості (ст. 7 БКУ).

Слід зазначити, що Бюджетним кодексом України від 21.06.2001 р. [21], який втратив чинність 08 липня 2010 р., було передбачено принцип відповідальності учасників бюджетного, відповідно до якого кожен учасник бюджетного процесу несе відповідальність за свої дії або бездіяльність на кожній стадії бюджетного процесу. Тому до переліку принципів бюджетної системи, а також принципів ефективності варто додати і принцип відповідальності суб'єктів публічного адміністрування. Крім того, податкове законодавство закріплює ряд принципів, які на нашу думку, забезпечують ефективне адміністрування податків і зборів, серед яких визначений принцип невідворотності настання визначеної законом відповідальності у разі порушення податкового законодавства.

Слід зазначити, що критерії ефективності діяльності суб'єктів публічного адміністрування мають базуватися на таких принципах, які по суті є вимогами до його здійснення: верховенства права, законності, незалежності та неупередженості, обґрунтованості рішень, об'єктивності, прозорості та відповідальності. Забезпечення реалізації зазначених принципів є важливою умовою ефективного публічного адміністрування фінансових ресурсів держави.

Аналізуючи такі риси публічної адміністрації, як ефективність (успішність), прозорість, етику та справедливість, М. Лахижа справедливо вказує на те, що ефективність пов'язується із встановленням пріоритетів та виділенням коштів, новою системою оцінки, децентралізацією фінансового управління, підбором необхідних інструментів і процедур [4, с. 143].

Здійснення оцінки ефективності бюджетного контролю через показник його макроекономічної ефективності пропонує А. Монаєнко [22, с. 6].

На його думку, використання показників ефективності, в т.ч. коефіцієнтів інтенсивності, результативності, реалізованості та дієвості дозволять істотно підвищити

відповідальність за результативність і підняти на якісно новий рівень ефективність діяльності суб'єктів владних повноважень.

Важливим критерієм ефективності, на нашу думку, є рівень задоволення публічних інтересів в результаті здійснення публічного адміністрування фінансових ресурсів держави. Як зазначалося вище, публічний інтерес полягає у забезпеченні формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави. Задоволення публічного інтересу в свою чергу слугує виконанню завдань і функцій держави щодо задоволення загальносуспільних потреб. Показниками ефективності публічного адміністрування фінансових ресурсів держави, на нашу думку, є показники економічного і соціального розвитку України, в т.ч. обсяг валового внутрішнього продукту, обсяг дефіциту державного бюджету, державного боргу, показники валютно-курсової політики, розмір мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму тощо. Таким чином, публічне адміністрування є ефективним, коли воно відповідає інтересам та потребам суспільства.

Найважливішим елементом публічного адміністрування фінансових ресурсів держави є контроль. Він полягає у виявленні порушень фінансового законодавства, їх припиненні та передусім притягненню до юридичної відповідальності. Контроль забезпечує законність та дотримання фінансової дисципліни в процесі публічного адміністрування коштів держави.

Загалом сутність контролю як обов'язкової функції держави полягає у перевірці відповідності діяльності суб'єктів владних повноважень щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів держави та місцевих громад фінансово-правовим нормам та публічним інтересам. Мета такої діяльності полягає у виявленні результатів впливу суб'єктів владних повноважень на об'єкт публічного адміністрування, тобто фінансові ресурси держави, за допомогою яких держава виконує свої завдання та функції.

Уявляється, контроль можна розглядати як спосіб попередження порушень фінансового законодавства, подолання наявних перешкод для ефективного публічного адміністрування фінансових ресурсів держави.

Чинне законодавство України визначає правові та організаційні засади здійснення державного фінансового контролю. Так, відповідно до ст. 1 "Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні" серед головних завдань органу державного фінансового контролю, визначено такі: здійснення державного фінансового контролю за використанням і збереженням державних фінансових ресурсів, ефективним використанням коштів і майна, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і фінансової звітності у міністерствах та інших органах виконавчої влади, за дотриманням бюджетного законодавства [23].

На сьогодні в Україні здійснення контролю органами державної влади не забезпечує ефективне публічне адміністрування фінансових ресурсів держави. Про це свідчить:

— низький рівень показників соціально-економічного розвитку, в т.ч. валового внутрішнього продукту, мінімальної заробітної плати, прожиткового мінімуму,

зростання дефіциту державного бюджету, державного боргу;

— недосконалість нормативно-правових актів, які регулюють фінансову діяльність держави та органів місцевого самоврядування;

— недотримання принципів публічного адміністрування, в т.ч. принципів прозорості (непрозоре використання фінансових ресурсів держави), законності (значна кількість порушень фінансового законодавства), обґрунтованості рішень (неврахування наукових висновків, правозастосовної практики, досвіду зарубіжних країн), відповідальності (недосконала судова система, корупційні правопорушення);

— неналежне надання державою соціальних послуг населенню;

— недостатня взаємодія органів державної влади та органів місцевого самоврядування у сфері публічного адміністрування фінансових ресурсів держави та територіальних громад.

Враховуючи конституційне закріплення незворотності європейського курсу нашої держави, необхідно привести законодавство у відповідність із сучасними вимогами та європейськими прагненнями України, закріпити на законодавчому рівні положення про публічне адміністрування, усунути дублювання повноважень його суб'єктів, а також законодавчо визначити запропоновані принципи публічного адміністрування фінансових ресурсів держави.

ВИСНОВКИ

Аналіз наукових підходів до предмету дослідження дозволив визначити публічне адміністрування фінансових ресурсів як врегульовану фінансово-правовими нормами та детерміновану публічними інтересами управлінську діяльність суб'єктів владних повноважень щодо формування, розподілу та використання фінансових ресурсів держави та місцевих громад.

До елементів системи публічного адміністрування належать суб'єкти, тобто органи державної влади та органи місцевого самоврядування (суб'єкти владних повноважень); об'єкти, тобто відносини, що перебувають під владним впливом суб'єктів публічного адміністрування; діяльність суб'єктів публічного адміністрування.

Критерієм ефективності визначено рівень задоволення публічних інтересів, що полягає у забезпеченні формування, розподілу й використання фінансових ресурсів держави та слугує виконанню завдань і функцій держави щодо задоволення загальносуспільних потреб.

Література:

1. Словник іншомовних слів / за ред. О.С. Мельничука. — Київ: Голов. ред. УРЕ АН УРСР. — 1974. — 865 с.
2. Великий тлумачний словник сучасної української мови: словник / [уклад. Бусел В. Т.]. — К.; Ірпінь: ВТФ Перун, 2002. — 1440 с. — (М-во освіти і науки України).
3. Про державну службу: Закон України від 10.12.2015 р. № 889-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text>
4. Лахижа М.І. Модернізація публічної адміністрації: теоретичні та практичні аспекти. — Полтава: РВВ ПУСКУ, 2009. — 289 с.

5. Музика-Стефанчук О.А. Публічний інтерес у бюджетних правовідносинах / О.А. Музика-Стефанчук // Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. — 2011. — № 3. — С. 337—344.

6. Нечай А.А. Публічні фонди та публічні видатки як категорії фінансового права / А.А. Нечай // Право України. — 2004. — № 4. — С. 60—63.

7. Oxford Wordpower Dictionary. Oxford University Press, New York, 1998. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://archive.org/details/isbn_9780194313193/mode/2up

8. Податковий кодекс України від 2 грудня 2010 р. № 2755-VI [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>

9. Сурмін Ю.П. Публічне адміністрування / Ю.П. Сурмін, В.П. Трошинського // Енциклопед. слов. з держ. упр. / уклад.: Ю.П. Сурмін, В.Д. Бакуменко, А.М. Михненко [та ін.]; за ред. Ю.В. Ковбасюка [та ін.]. — Київ: НАДУ, 2010. — 820 с.

10. Енциклопедія державного управління. У 8 т. — Т 8: Публічне врядування / наук.-ред. кол.: В.С. Загорський [та ін.] — Львів: ЛРІДУ НАДУ 2011. — 712 с.

11. Основи публічного адміністрування: навч. посіб. / Ю.П. Битяк, Н.П. Матюхіна, М.С. Ковтун та ін.; за заг. ред. Н.П. Матюхіної. — Харків: Право, 2018. — 172 с.

12. Конституція України від 28.06.1996 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://cutt.ly/SgVi6A0>

13. Воронова Л.К. Фінансове право України: підручник. — К.: Прецедент; Моя книга, 2006. — 448 с.

14. Василик О.Д. Теорія фінансів: підручник. — К.: НІОС — 2000. — 416 с.

15. Пацурківський П.С. Проблеми теорії фінансового права. — Чернівці, ЧДУ, 1998. — 276 с.

16. Про відкритість використання публічних коштів від 11.02.2015 р. № 183-VIII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text>

17. Бюджетний кодекс України від 08.07.2010 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text>

18. Нечай А.А. Предмет фінансового права на сучасному етапі // Підприємництво, господарство і право. — 2004. — № 5. — С. 62—64.

19. Финансовое право: Учебник / Отв. ред. Н.И. Химичева. — М.: БЕК, 1995. — 525 с.

20. Пасічна І.О. Стан та перспективи розвитку податкових правовідносин в Україні: монографія. — Полтава: ПолтНТУ, 2015. — 183 с.

21. Бюджетний кодекс України від 21.06.2001 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2542-14#Text>

22. Монаєнко А.О. Фінансово-бюджетний контроль в механізмі бюджетного регулювання територіального розвитку: дис. ... к. держ. упр. 25.00.02 / НАДУ при Президентові України. — К., 2006. — 204 с.

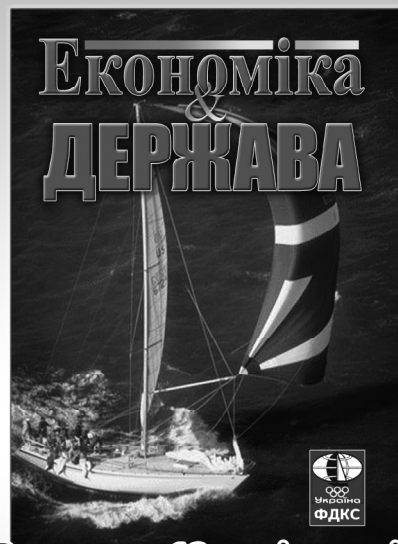
23. Про основні засади здійснення державного фінансового контролю в Україні від 26.01.1993 р. № 2939-XII [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text>

References:

1. Melnychuk, O.S. (1974), *Slovyk inshomovnykh sliv* [Dictionary of foreign words], URE AN URSR, Kyiv, Ukraine.
2. Busel, V.T. (2002), *Velykyj tlumachnyj slovyk suchasnoi ukrains'koi movy* [Large explanatory dictionary of the modern Ukrainian language], WTF Perun, Kyiv, Ukraine.
3. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), *The Law of Ukraine "On civil service"*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/889-19#Text> (Accessed 05 July 2021).
4. Lakhizha, M.I. (2009), *Modernizatsiia publichnoi administratsii: teoretychni ta praktychni aspekty* [Modernization of public administration: theoretical and practical aspects], RVV PUSKU, Poltava, Ukraine.
5. Muzyka-Stefanchuk, O.A. (2011), "Public interest in budgetary legal relations", *Scientific Bulletin of Dnipropetrovsk State University of Internal Affairs*, vol. 3, pp. 337—344.
6. Nechay, A.A. (2004), "Public funds and public expenditures as a category of financial law", *Law of Ukraine*, vol. 4, pp. 60—63.
7. Oxford University Press (1998), *Oxford Word-power Dictionary*, Oxford University Press, New York, USA, available at: https://archive.org/details/isbn_9780194313193/mode/2up (Accessed 05 July 2021).
8. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Tax Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2755-17> (Accessed 05 July 2021).
9. Surmin, Y.P. (2010), *Publichne administruvannia. Entsyklopediia* [Public administration. Encyclopedia], NAPA, Kyiv, Ukraine.
10. Zagorsky, V.S. (2011), *Entsyklopediia derzhavnoho upravlinnia* [Encyclopedia of Public Administration], vol. 8, *Publichne vriaduvannia* [Public governance], LRIPA NAPA, Lviv, Ukraine.
11. Bytyak, Yu.P. Matyukhina, N.P. and Kovtun, M.S. (2018), *Osnovy publichnoho administruvannia* [Fundamentals of public administration], Law, Kharkiv, Ukraine.
12. The Verkhovna Rada of Ukraine (1996), "Constitution of Ukraine", available at: <https://cutt.ly/SgVi6A0> (Accessed 05 July 2021).
13. Voronova, L.K. (2006), *Finansove pravo Ukrainy* [Financial Law of Ukraine], Precedent, My book, Kyiv, Ukraine.
14. Vasylyk, O.D. (2000), *Teoriia finansiv* [Theory of Finance], NIOS, Kyiv, Ukraine.
15. Patsurkivsky, P.S. (1998), *Problemy teorii finansovoho prava* [Problems of the theory of financial law], Chernivtsi, Ukraine.
16. The Verkhovna Rada of Ukraine (2015), *The Law of Ukraine "On the open use of public funds"*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/183-19#Text> (Accessed 05 July 2021).
17. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Tax Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2456-17#Text> (Accessed 05 July 2021).
18. Nechay, A.A. (2004), "The subject of financial law at the present stage", *Entrepreneurship, Economy and Law*, vol. 5, pp. 62—64.
19. Hymycheva, N.I. (1995), *Finansovoe pravo* [Financial Law], BEK, Moscow, Russia.
20. Pasichna, I.O. (2015), *Stan ta perspektyvy rozvytku podatkovykh pravovidnosyn v Ukraini* [Status and prospects of development of tax relations in Ukraine], PoltNTU, Poltava, Ukraine.
21. The Verkhovna Rada of Ukraine (2010), "Budget Code of Ukraine", available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2542-14#Text> (Accessed 05 July 2021).
22. Monaenko, A.O. (2006), "Financial and budgetary control in the mechanism of budgetary regulation of territorial development", *Abstract of Ph.D. dissertation, Public Administration, NAPA under the President of Ukraine*, Kyiv, Ukraine.
23. The Verkhovna Rada of Ukraine (1993), *The Law of Ukraine "On the basic principles of public financial control in Ukraine"*, available at: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2939-12#Text> (Accessed 05 July 2021).

Стаття надійшла до редакції 14.07.2021 р.

Науково-практичний журнал «ЕКОНОМІКА ТА ДЕРЖАВА»

Передплатний індекс: 01751

Виходить 12 разів на рік

**наукове фахове видання України
З ПИТАНЬ ЕКОНОМІКИ
(Категорія «Б»)**

Наказ Міністерства освіти і науки України від 28.12.2019 №1643

Спеціальності – **051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.**

www.economy.in.ua

e-mail: economy_2008@ukr.net

тел.: (044) 223-26-28

(044) 458-10-73